ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 17.7.2007
COM(2007) 398 τελικό

24η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (2006)

[SEC(2007) 975]
[SEC(2007) 976]

24η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
(2006)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπονεί κάθε έτος έκθεση για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου ως απάντηση στα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ψήφισμα της 9ης Φεβρουαρίου 1983) και των κρατών μελών (δήλωση αριθ. 19, σημείο 2, που προσαρτάται στη συνθήκη η οποία υπογράφηκε στο Μάαστριχ στις 7 Φεβρουαρίου 1992). Η έκθεση αυτή ανταποκρίνεται επίσης στα αιτήματα που εκφράστηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου για συγκεκριμένους τομείς δραστηριοτήτων.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Επιτροπή, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ως θεματοφύλακα των συνθηκών, διασφαλίζει και ελέγχει την ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στο άρθρο 211 της συνθήκης ΕΚ. Το άρθρο 226 της συνθήκης ΕΚ προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία κατά κράτους μέλους το οποίο έχει παραβεί υποχρέωσή του από τη συνθήκη, για παράδειγμα όταν αυτό θεσπίζει ή διατηρεί νομοθεσία ή κανόνες αντίθετους προς το κοινοτικό δίκαιο.

Η Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση[1], που δημοσιεύτηκε από την Επιτροπή το 2001, τονίζει ότι η κύρια ευθύνη εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου εναπόκειται στις εθνικές διοικήσεις και τα δικαστήρια των κρατών μελών. Οι διαδικασίες παράβασης έχουν ως στόχο να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται οικειοθελώς με το κοινοτικό δίκαιο το συντομότερο δυνατό. Επιπλέον, η Επιτροπή αποβλέπει στην ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη μέσω συμπληρωματικών ή εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης των προβλημάτων.

Η 24η ετήσια έκθεση, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιακών εγγράφων που επισυνάπτονται σε αυτή – συνεισφορές από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (SEC(2007) 975) και στατιστικά παραρτήματα (SEC(2007) 976) - εκθέτει τις δραστηριότητες της Επιτροπής που αφορούν τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου κατά τη διάρκεια του 2006.

2. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κατά τη διάρκεια του 2006 πραγματοποιήθηκαν οι τελευταίες προετοιμασίες για τη διεύρυνση της Ένωσης προς τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Και οι δύο χώρες χρησιμοποίησαν το ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής κοινοποίησης των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά των οδηγιών προκειμένου να τηρήσουν τις υποχρεώσεις προ-κοινοποίησης που υπέχουν όσον αφορά το «κοινοτικό κεκτημένο».

Επί του παρόντος και τα 27 κράτη μέλη κοινοποιούν με δική τους πρωτοβουλία τα εθνικά μέτρα για τη μεταφορά των οδηγιών μέσω της βάσης δεδομένων για την ηλεκτρονική κοινοποίηση.

Όσον αφορά την κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς, τον Ιανουάριο του 2006 το ποσοστό κοινοποίησης των μέτρων μεταφοράς των οδηγιών ανήλθε κατά μέσο όρο στο 98,93% για τα 25 κράτη μέλη ενώ στο τέλος του 2006 αυτός ο μέσος όρος είχε ανέλθει στο 99,06%[2].

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Ο συνολικός αριθμός των διαδικασιών παράβασης που κινήθηκαν από την Επιτροπή μειώθηκε ελαφρά από 2653 το 2005 σε 2518 το 2006. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006, 1642 υποθέσεις από τις 2518 που είχαν υποβληθεί εκκρεμούσαν ακόμη. Επίσης, σημειώθηκε μικρή

---

1 Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση - Μία Λευκή Βίβλος (COM (2001)428).

2 Βλέπε τις λεπτομέρειες για κάθε κράτος μέλος στο δικτυακό τόπο EUROPA της Γενικής Γραμματείας: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/index_fr.htm#transpositions

μείωση στον αριθμό των καταγγελιών που υποβλήθηκαν, από 1154 το 2005 σε 1049 το 2006. Οι καταγγελίες αποτέλεσαν το 41,7% του συνόλου των παραβάσεων που ανιχνεύθηκαν το 2006. Ο αριθμός των διαδικασιών παράβασης που κινήθηκαν από την Επιτροπή βάσει των δικών της ερευνών αυξήθηκε από 433 το 2005 σε 565 το 2006 (24%) για την ΕΕ 25.

Για την ΕΕ 25, ο αριθμός των διαδικασιών λόγω μη κοινοποίησης μέτρων μεταφοράς μειώθηκε κατά 16% σε σύγκριση με το 2005 (από 1079 σε 904 υποθέσεις). Αυτό εξηγείται εν μέρει από δύο παράγοντες, κατ'αρχήν από τη μείωση του αριθμού των οδηγιών των οποίων η προθεσμία μεταφοράς έληγε το έτος αυτό (από 123 το 2005 σε 108 το 2006), και κατά δεύτερο λόγο από τη βελτίωση των έγκαιρων κοινοποιήσεων από τα κράτη μέλη.

Ο μέσος χρόνος που απαιτείτο για τη διεκπεραίωση όλων των παραβάσεων κατά την περίοδο 1999-2005, από την υποβολή της υπόθεσης εντός της συγκεκριμένης προθεσμίας έως τη διαβίβαση της επιστολής για την παραπομπή στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης ΕΚ ανερχόταν σε 20,5 μήνες σε σύγκριση με τους 24 μήνες της περιόδου 1999-2002. Ο μέσος χρόνος που απαιτείτο για τη διεκπεραίωση υποθέσεων που απορρέουν από καταγγελίες και υποθέσεων που ανιχνεύθηκαν κατόπιν ερευνών της Επιτροπής ανερχόταν σε 28 μήνες σε σύγκριση με τους 35 μήνες της περιόδου 1999-2002. Όσον αφορά τις διαδικασίες παράβασης λόγω μη κοινοποίησης εθνικών μέτρων μεταφοράς οδηγιών, ο μέσος χρόνος ανερχόταν σε περίπου 14,5 μήνες σε σύγκριση με τους 15 μήνες της περιόδου 1999-2002.

Μετά την έγκριση της αναδιατυπωμένης ανακοίνωσης SEC(2005)1658 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2005, για την εφαρμογή του άρθρου 228 της συνθήκης ΕΚ, οι υποθέσεις παράβασης που συνοδεύονται από συνεχιζόμενη μη συμμόρφωση με απόφαση του Δικαστηρίου αποτελούν συχνότερα αντικείμενο ελέγχου. Προς το τέλος του 2006 παρατηρήθηκε μια σχετικά ανοδική τάση στην παραπομπή υποθέσεων στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 228. Η δεύτερη παραπομπή στο Δικαστήριο αποφασίστηκε σε δέκα υποθέσεις, ενώ οι δύο από αυτές αποσύρθηκαν αργότερα μετά από τη διαβίβαση των απαιτούμενων μέτρων μεταφοράς.

4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ COM(2002)725

Η Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει αυτή την ανακοίνωση, επιδιώκοντας την περαιτέρω επιτάχυνση της ανάλυσης και διεκπεραίωσης των παραβάσεων και την πλήρη συμμόρφωση με τον κώδικα διοικητικής δεοντολογίας στις σχέσεις της με τους καταγγέλοντες. Παρακολούθησε τις εν δυνάμει παραβάσεις των κρατών μελών, συνέχισε να εστιάζει τις προσπάθειές της στην επιτάχυνση του εντοπισμού περιπτώσεων καθυστέρησης της μεταφοράς των οδηγιών και επέδειξε ιδιαίτερη προσοχή στην εκτέλεση των αποφάσεων του δικαστηρίου. Η Επιτροπή συνέχισε να χρησιμοποιεί με συνδυασμένο τρόπο τις ομάδες εμπειρογνωμόνων, τις διμερείς συνεδριάσεις και επαφές, τις τομεακές συνεδριάσεις «πακέτο», τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις κατάρτισης, τις ενημερωτικές εκστρατείες και τις εκστρατείες για τη διαφάνεια, και διατήρησε τις επαφές παρακολούθησης της προένταξης. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή ακολούθησε αναθεωρημένη πολιτική στον τομέα, λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Κοινοβουλίου σχετικά με την 21η και 22α έκθεση, που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2006 με τη δέσμη μέτρων για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Οι σημαντικότερες πτυχές αυτής της αναθεώρησης εντοπίστηκαν στην «Στρατηγική επισκόπηση του προγράμματος για τη βελτίωση της νομοθεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» της Επιτροπής τον

Νοέμβριο του 2006[3], στην οποία προβλέφθηκε η εκπόνηση νέας ανακοίνωσης εντός του 2007. Η ανακοίνωση αυτή θα επιβεβαιώσει την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης από την Επιτροπή και θα καθορίσει την πολιτική της για το μέλλον.

5. ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Οι αναφορές στο Κοινοβούλιο αντιπροσωπεύουν πολύτιμη πηγή πληροφοριών για την ανίχνευση παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου. Σε πολλές περιπτώσεις οι αναφορές υποβάλλονται παράλληλα και ως καταγγελίες στην Επιτροπή και τα γεγονότα που καταγέλλονται από τον υποβάλλοντα την αναφορά ερευνώνται ήδη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο διαδικασίας παράβασης.

Ο υψηλότερος αριθμός αναφορών αφορά τους τομείς του περιβάλλοντος και της ενιαίας αγοράς.

Στον τομέα του περιβάλλοντος, οι αναφορές είναι ιδιαίτερα σημαντικές διότι η Επιτροπή δεν διαθέτει εξουσίες «εποπτείας» σχετικά με τον έλεγχο της επιτόπιας πρακτικής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

Όσον αφορά την εσωτερική αγορά, δύο ειδικοί τομείς συνεχίζουν να κατέχουν ιδιαίτερα σημαντική θέση ως προς τις αναφορές. Στον τομέα της αναγνώρισης των διπλωμάτων επιβεβαιώθηκε εκ νέου η εφαρμογή των κανόνων της επαγγελματικής παρά της ακαδημαϊκής αναγνώρισης για τους καταρτισμένους επαγγελματίες. Στον τομέα της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η πολεοδομική νομοθεσία στην περιφέρεια της Βαλένθιας συνέχισε να θέτει σημαντικά ερωτήματα.

Παρελήφθησαν λιγότερες αναφορές σε άλλους τομείς όπως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και οι επιστροφές ΦΠΑ.

6. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι κυριότερες εξελίξεις ανά τομέα δραστηριότητας είναι οι ακόλουθες.

Στη **γεωργία**, υπήρχαν δύο κύριοι στόχοι : η άρση των εμποδίων στην ελευθερία κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων και η διασφάλιση της αποτελεσματικής και ορθής εφαρμογής των γεωργικών κανονισμών. Ελήφθησαν μέτρα για την άρση των παραδοσιακών εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των γεωργικών προϊόντων.

Η Επιτροπή υπενθύμισε στα κράτη μέλη την υποχρέωσή τους να διαβιβάζουν ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με όλες τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για τις κρατικές ενισχύσεις στη γεωργία και ελήφθησαν μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη σχετική απόφαση του Δικαστηρίου.

Στην **πολιτική ανταγωνισμού**, οι προτεραιότητες για το 2006 συνίσταντο στην παρακολούθηση της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας για τον ανταγωνισμό στις

[3] COM(2006)689.

αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της οδηγίας για τη διαφάνεια. Επίσης, η Επιτροπή εξέτασε ορισμένες εικαζόμενες παραβάσεις σχετικά με το άρθρο 86 σε συνδυασμό με το άρθρο 82 της συνθήκης ΕΚ, καθώς και με το άρθρο 31, και ερεύνησε τη μη συμμόρφωση με απόφαση της Επιτροπής στο πλαίσιο του άρθρου 21 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

Στην **εκπαίδευση και τον πολιτισμό**, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά εμπόδια που παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των σπουδαστών στην ΕΕ. Λόγω της περιορισμένης αρμοδιότητας της ΕΕ, αυτά τα εμπόδια της κινητικότητας συχνά δεν συνιστούν παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου. Στον τομέα της ακαδημαϊκής αναγνώρισης των προσόντων, η ΕΕ μπορεί να παρέμβει μόνο σε υποθέσεις διακριτικής μεταχείρισης λόγω ιθαγένειας. Σε πολλές υποθέσεις, τα εμπόδια έχουν διοικητικό χαρακτήρα, όπως η μεγάλη διάρκεια ή το κόστος των διαδικασιών αναγνώρισης. Αυτές οι υποθέσεις παρακολουθούνται στενά λόγω των επιπτώσεών τους στην ελεύθερη κυκλοφορία των σπουδαστών. Το 2006 κινήθηκαν δύο διαδικασίες παράβασης. Στην πρώτη, μετά την αιτιολογημένη γνώμη, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος (Ελλάδα) τροποποίησε τη νομοθεσία του. Στη δεύτερη που αφορούσε την Πορτογαλία απεστάλη στις αρχές του 2007 αιτιολογημένη γνώμη.

Στον τομέα της πρόσβασης στην εκπαίδευση, όπου εφαρμόζεται η αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης λόγω ιθαγένειας, το 2006 προέκυψε άλλη δυσκολία που οφείλεται στις διαφορές στην οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών. Στην Αυστρία και στο Βέλγιο η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης οδήγησε σε σημαντική αύξηση του αριθμού των σπουδαστών της ΕΕ στο ανώτατα εκπαιδευτικά συστήματα, διότι αυτά τα κράτη μέλη εφαρμόζουν πολιτική ελεύθερης πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση για τους υπηκόους τους, ενώ τα γειτονικά κράτη μέλη (Γερμανία και Γαλλία) εφαρμόζουν το σύστημα *numerus clausus* σε ορισμένου κλάδους σπουδών. Αυτό οδήγησε την Αυστρία και το Βέλγιο να θεσπίσουν συστήματα ποσοστώσεων για την εγγραφή αλλοδαπών σπουδαστών στα πανεπιστήμιά τους, τα οποία προκαλούν διακρίσεις. Αυτή η διαφορά στη μεταχείριση θα μπορούσε να γίνει δεκτή μόνο εάν βασιζόταν σε αντικειμενικές εκτιμήσεις ανεξάρτητα από την ιθαγένεια των ενδιαφερομένων και ήταν ανάλογη με το νόμιμο στόχο των εθνικών διατάξεων, γεγονός που δεν έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα. Αυτές οι υποθέσεις έχουν νομική και πολιτική σημασία για τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας και της ίσης μεταχείρισης στην ανώτατη εκπαίδευση.

Στην **απασχόληση**, οι παραβάσεις καλύπτουν το σύνολο των κριτηρίων προτεραιότητας που θεσπίστηκαν στην ανακοίνωση του 2002.

Αφενός, ορισμένες υποθέσεις αφορούν την εικαζόμενη εσφαλμένη εφαρμογή των άρθρων της συνθήκης ή/και των κανόνων του παράγωγου δικαίου (π.χ. διατάξεων των κανονισμών) στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων. Αφετέρου, οι παραβάσεις στον τομέα του εργατικού δικαίου, της υγείας και της ασφάλειας στον τόπο εργασίας, καθώς και στον τομέα της μη διακριτικής μεταχείρισης (οδηγίες πρώην άρθρου 13 της συνθήκης ΕΚ, για τις οποίες η προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο έληξε το 2003), αφορούν κυρίως την έλλειψη ανακοίνωσης των αναγκαίων εθνικών μέτρων μεταφοράς ή την εσφαλμένη μεταφορά. Οι παραβάσεις στον τομέα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών αφορούν ιδίως θέματα μη συμμόρφωσης (που συνήθως απορρέουν από ατομικές καταγγελίες, γραπτές ερωτήσεις ή αναφορές). Σε όλους τους σχετικούς τομείς εξασφαλίστηκε, η συστηματική παρακολούθηση, εάν χρειάζεται, σε υποθέσεις όπου ένα κράτος μέλος παρέβη την υποχρέωση συμμόρφωσης με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Όσον αφορά τη χρήση από τα κράτη μέλη της ΕΕ-15 και της ΕΕ-25 των ρητρών διασφάλισης που προβλέπονται στις μεταβατικές διατάξεις των συνθηκών προσχώρησης για την ελεύθερη κυκλοφορία των μεταναστών εργαζομένων και σχετικών παρόμοιων θεμάτων, εξετάστηκε η σχετική εθνική νομοθεσία.

Στις **επιχειρήσεις και τη βιομηχανία** ο κύριος στόχος συνίσταται στη διασφάλιση της εσωτερικής αγοράς για τα εμπορεύματα.

Η Επιτροπή όχι μόνο εφαρμόζει την υφιστάμενη νομοθεσία μέσω της διαδικασίας παράβασης βάσει των άρθρων 226 και 228 της συνθήκης ΕΕ, αλλά συνεχίζει να ενισχύει την προληπτική δράση μέσω της οδηγίας 98/34/ΕΚ, με την παροχή ερμηνείας και καθοδήγησης σχετικά με πολλά κείμενα της σχεδιαζόμενης νομοθεσίας. Επίσης αναλήφθηκε νέα δράση για την ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη όσον αφορά τη μεταφορά οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

Κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών παράβασης, δόθηκε προτεραιότητα σε υποθέσεις που αφορούν μη κοινοποίηση εθνικών μέτρων για τη μεταφορά των οδηγιών, παράβαση εφαρμογής των αποφάσεων του Δικαστηρίου (άρθρο 228 της συνθήκης ΕΚ) και καταγγελίες σχετικά με διαρθρωτικά προβλήματα στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή κίνησε 186 διαδικασίες παράβασης για *μη κοινοποίηση* και 4 διαδικασίες για *μη συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου.*

Στις χώρες της ΕΕ-25 η εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την εσωτερική αγορά εμπορευμάτων έχει βελτιωθεί σύμφωνα με τον όγκο των καταγγελιών. Εν μέρει ως αποτέλεσμα της ενεργού δράσης (επαφές με τα κράτη μέλη, συνεδριάσεις «πακέτο», δίκτυο SOLVIT, επιτροπές, κ.λ.π.) συνολικά 339 υποθέσεις διευθετήθηκαν το 2006. Μόνο σε 8 υποθέσεις αναγκάστηκε η Επιτροπή να κινήσει διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου κατά του κράτους μέλους. Ωστόσο, ο αριθμός των καταγγελιών σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών αυξήθηκε σε σύγκριση με το 2005.

Στον τομέα του **περιβάλλοντος,** το 2006, η ορθή εφαρμογή του σχετικού με το περιβάλλον δικαίου της ΕΕ συνέχισε να αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την Επιτροπή. Περίπου το ένα πέμπτο του συνολικού αριθμού των υποθέσεων που εκκρεμούν σχετικά με τη μη συμμόρφωση με το κοινοτικό δίκαιο και ερευνώνται από την Επιτροπή αφορούν τον τομέα του περιβάλλοντος, ενώ στον τομέα αυτό εκκρεμούν οι περισσότερες υποθέσεις. Θετικό μήνυμα αποτελεί το γεγονός, ότι μετά την προσχώρηση των δέκα νέων κρατών μελών το 2004 δεν αυξήθηκε δυσανάλογα ο αριθμός των υποθέσεων που εκκρεμούν.

Κατά την επεξεργασία των καταγγελιών και των παραβάσεων, δόθηκε σχετική προτεραιότητα σε υποθέσεις που αφορούν τη μη ορθή εφαρμογή των σχετικών με το περιβάλλον οδηγιών, καθώς και σε υποθέσεις που αφορούν την έλλειψη συμμόρφωσης με θεμελιώδεις δευτερεύουσες υποχρεώσεις στο πλαίσιο της σχετικής με το περιβάλλον κοινοτικής νομοθεσίας, συστημικά προβλήματα μη ορθής εφαρμογής και μείζονα έργα υποδομών. Οι υποθέσεις μη ορθής μεταφοράς αντιπροσωπεύουν τώρα σημαντικό τμήμα των υποθέσεων που εκκρεμούν (17,81 %) καθώς και οι παραβάσεις (22,61%). Ο μεγαλύτερος αριθμός των υποθέσεων που εκκρεμούν αφορά τον τομέα της φύσης (250 υποθέσεις), που ακολουθείται από τα απόβλητα (119 υποθέσεις), τα ύδατα (103), την αξιολόγηση επιπτώσεων (98), τον αέρα (89), και τους υπόλοιπους τομείς (26 υποθέσεις).

Στον τομέα της **αλιείας**, η βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων ζώντων πόρων αποβλέπει σε κοινωνικά και οικονομικά μακροπρόθεσμα συμφέροντα.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων διατήρησης των πόρων, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην υποστήριξη των προτύπων που αφορούν τη λειτουργία των εθνικών συστημάτων ελέγχου, στον έλεγχο της εφαρμογής των τεχνικών μέσων διατήρησης, στην ανακοίνωση δεδομένων για τα αλιεύματα και τις αλιευτικές προσπάθειες, στην αλιευτική ικανότητα και στη χρήση παρασυρόμενων διχτυών.

Η Επιτροπή συνέχισε τις εργασίες για την ίδρυση της Κοινοτικής Υπηρεσίας Ελέγχου της Αλιείας.

Στον τομέα της κοινωνίας της **πληροφορίας και των μέσων επικοινωνίας**, το επίκεντρο της υλοποίησης του κανονιστικού πλαισίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει μετατοπισθεί από τα θέματα μεταφοράς στη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης και της αποτελεσματικής εφαρμογής και στα 25 κράτη μέλη, και ιδίως στην εξέταση των σημαντικών ανησυχιών που εκφράστηκαν στο παράρτημα της έκθεσης εφαρμογής του 2005. Οι νέες διαδικασίες εστιάστηκαν αντίστοιχα στη μη διαθεσιμότητα των πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος από τις αρχές έκτακτης ανάγκης όσον αφορά κλήσεις προς το 112 από σταθερά ή κινητά τηλέφωνα, την αδυναμία διασφάλισης της έγκαιρης ολοκλήρωσης των ανασκοπήσεων της αγοράς και τις εθνικές διατάξεις υποχρεωτικής μεταφοράς σήματος. Άλλα θέματα που αντιμετωπίστηκαν αφορούν την ανεξαρτησία και τις αρμοδιότητες της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής, το δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής, τα δικαιώματα διέλευσης, την έλλειψη προσφοράς αναφοράς για την αποδεσμοποιημένη πρόσβαση, τη λογιστική κόστους, τη φορητότητα αριθμού και τη χρηματοδότηση της καθολικής υπηρεσίας. Για να αυξηθεί η διαφάνεια για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή συνέχισε να εκδίδει δελτία τύπου σε κάθε στάδιο της κινηθείσας διαδικασίας.

Όσον αφορά την πολιτική των μέσων επικοινωνίας, η κύρια εξέλιξη σχετίζεται με την αναθεώρηση της *οδηγίας για την τηλεόραση χωρίς σύνορα,* της οποίας η τροποποιημένη πρόταση συζητείται επί του παρόντος στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Η *οδηγία 2003/98 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα* επιδιώκει να διευκολύνει τη δημιουργία υπηρεσιών κοινοτικής κλίμακας που να βασίζονται στις πληροφορίες του δημόσιου τομέα, να βελτιώσει την αποτελεσματική διασυνοριακή περαιτέρω χρήση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας και να περιορίσει τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην κοινοτική αγορά. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τη διαδικασία μεταφοράς και παρέχει τεχνική ενίσχυση για τη βελτίωση της περαιτέρω χρήσης και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής καλών πρακτικών στα κράτη μέλη.

Εκδόθηκε μία έκθεση για την εφαρμογή της *οδηγίας για τις ηλεκτρονικές υπογραφές* που δεν αποτέλεσε αντικείμενο διαδικασιών παράβασης.

Νομική Υπηρεσία : στην υπόθεση του εργοστασίου επανεπεξεργασίας πυρηνικών καυσίμων στο Sellafield, το Δικαστήριο βάσισε την απόφασή του εν μέρει στο άρθρο 292 της συνθήκης ΕΚ· αυτή ήταν η πρώτη φορά που έγινε επίκληση και εφαρμογή του εν λόγω άρθρου. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι είχε αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφασίζει σχετικά με κάθε διαφορά ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, και αποφάσισε ότι η Ιρλανδία παρέβη τις υποχρεώσεις της όταν κίνησε διαδικασία διευθέτησης διαφοράς μεταξύ αυτής και του Ηνωμένου Βασιλείου για θέματα που κατ' ουσία άπτονταν του κοινοτικού δικαίου ενώπιον διαιτητικού δικαστηρίου που προβλέπεται από τη Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας.

Στον τομέα της **δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας**, οι προθεσμίες για την εφαρμογή των δύο σημαντικών οδηγιών που παρέχουν δικαιώματα στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης έληξαν το 2006 (οδηγίες 2003/109 και 2004/83). Επίσης, η σημαντική οδηγία 2004/38, που ενοποιεί και ενημερώνει τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν ελεύθερα, έπρεπε να εφαρμοστεί το 2006. Η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση για την εφαρμογή των οδηγιών 93/96, 90/364, 90/365 σχετικά με το δικαίωμα διαμονής των σπουδαστών, των μη ενεργών οικονομικά και των συνταξιούχων πολιτών της Ένωσης.

Ένα άλλο μείζον θέμα που απορρέει από το πρόγραμμα της Χάγης έγκειται στην έγκριση του πρώτου εκπονηθέντος «πίνακα αποτελεσμάτων συν». Εκτός από την παρακολούθηση της διαδικασίας έκδοσης, για πρώτη φορά, τουλάχιστον όσον αφορά τις πολιτικές της δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας, η εν λόγω ανακοίνωση εξετάζει την εφαρμογή των πολιτικών αυτών σε εθνικό επίπεδο.

Στην **εσωτερική αγορά**, κατά το 2006, η Επιτροπή εντατικοποίησε τη δραστηριότητά της στον τομέα της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Ο στόχος συνίσταται στην περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής εφαρμογής και στη μετατροπή της σε μέσο πολιτικής για την προώθηση των συνολικών στόχων πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης. Οι δράσεις εστιάστηκαν στους ακόλουθους τομείς :

Συνέχεια της ανακοίνωσης του 2002 – Διατηρήθηκε μια ενεργός πολιτική εφαρμογής των αρχών που εγγράφηκαν στην ανακοίνωση. Διοργανώθηκαν συνεδριάσεις «πακέτο» και εργαστήρια μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο για διάφορους τομείς. Αυτές οι πρωτοβουλίες διασφάλισαν τον προληπτικό διάλογο με τα κράτη μέλη και συνέβαλαν στην καλύτερη προετοιμασία των εθνικών μέτρων μεταφοράς. Η Γενική Διεύθυνση «Εσωτερική Αγορά» ενίσχυσε επίσης την προώθηση του SOLVIT ως συμπληρωματικού μηχανισμού επίλυσης προβλημάτων.

Συνέχεια της σύστασης της 12ης Ιουλίου 2004 για τις καλές πρακτικές σχετικά με τη μεταφορά – Συνεχίστηκε η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών για την εφαρμογή αυτής της σύστασης. Η έρευνα επιβεβαίωσε ότι πολλές από τις συστάσεις που διατυπώθηκαν από την Επιτροπή έγιναν δεκτές και υλοποιήθηκαν με συγκεκριμένες εθνικές πρωτοβουλίες. Ο πίνακας αποτελεσμάτων της εσωτερικής αγοράς του Ιουλίου 2006[4] ανέλυσε τα αποτελέσματα και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σύσταση διαδραμάτισε θεμελιώδη ρόλο στη μείωση του ελλείμματος μεταφοράς στα περισσότερα κράτη μέλη.

Καθορισμός προτεραιοτήτων των διαδικασιών παράβασης – Ξεκίνησε προβληματισμός για τον τρόπο βελτίωσης της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών παράβασης ως προς την αγορά και τα νομικά κριτήρια. Οι διαδικασίες πρέπει να γίνουν περισσότερο αποτελεσματικές (κινητοποίηση της ιεραρχίας, επιτάχυνσης της διεκπεραίωσης, επιλογή της καταλληλότερης προσέγγισης για κάθε πρόβλημα που ανιχνεύεται) για να επιτευχθούν περισσότερο απτά αποτελέσματα για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Ο προβληματισμός οδήγησε τελικά στην ανάπτυξη και εφαρμογή καλύτερης στρατηγικής για τη διεκπεραίωση καταγγελιών και παραβάσεων. Αυτή η νέα προσέγγιση εισήγαγε σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης για την ταχεία εξεύρεση λύσεων στις σημαντικές υποθέσεις. Επίσης, η προσέγγιση αυτή λαμβάνει καλύτερα υπόψη της τις συνέπειες των προβλημάτων που εντοπίστηκαν σχετικά με τους σημαντικότερους στόχους της πολιτικής εσωτερικής

[4] Βλέπε http://europa.eu.int/comm/internal_market/score/index_en.htm.

αγοράς. Επιπλέον, αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα τα προβλήματα εκείνα που υπονομεύουν την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών ή την καλή λειτουργία του παράγωγου δικαίου.

Ελευθερία εγκατάστασης και ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών : οι κύριοι τομείς δράσης όπως και τα προηγούμενα έτη αφορούσαν την απόσπαση εργαζομένων, την κινητικότητα των ασθενών και την επιστροφή των ιατρικών εξόδων, την εγκατάσταση φαρμακείων, τα τυχερά παιχνίδια, την παροχή άδειας σε οργανισμούς επιθεώρησης οχημάτων, τη δημιουργία μαγαζιών, τις υπηρεσίες πιστοποίησης και τις υπηρεσίες ιδιωτικής ασφάλειας.

Περιφερειακή πολιτική : η ενίσχυση, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης σε προγράμματα ή μεμονωμένα έργα του Ταμείου Συνοχής, βασίζεται στην αρχή της εταιρικής σχέσης, δηλαδή στη στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών (και περιφερειακών) αρχών, ενώ οι τελευταίες είναι νομικά υπεύθυνες για την ορθότητα των έργων που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, διασφαλίζοντας ιδίως τη συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές όπως το περιβάλλον ή την εσωτερική αγορά (οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις) και με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Στην **υγεία και την προστασία των καταναλωτών** η έγκαιρη και ορθή εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ για την υγεία και τους καταναλωτές εξακολουθεί να έχει προτεραιότητα.

Οι επιθεωρήσεις που διεξάγονται από το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων αποτελούν τη βάση στενής συνεργασίας με τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας των τροφίμων, υγείας των ζώων, ορθής μεταχείρισης των ζώων και υγείας των φυτών. Η Επιτροπή δεν δίστασε να λάβει μέτρα κατά κρατών μελών τα οποία καθυστερούν την εφαρμογή σχεδίων δράσης που στοχεύουν στην αντιμετώπιση αδυναμιών, τα οποία δεν λαμβάνουν επαρκή μέτρα ή στα οποία ανιχνεύθηκαν σημαντικές απειλές για την υγεία των ανθρώπων ή των ζώων.

Επίσης, εγκαίρως η Επιτροπή έλαβε μέτρα στον τομέα της νομοθεσίας σχετικά με την εμπορία των προϊόντων καπνού.

Στον τομέα της πολιτικής καταναλωτών, η Επιτροπή ξεκίνησε μια πλήρη εξέταση της μεταφοράς διαφόρων οδηγιών αποσκοπώντας στην επίτευξη ομοιόμορφης εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας που θα υπερασπίζει δεόντως τα συμφέροντα των καταναλωτών, την υγεία και την ασφάλεια στην ενιαία αγορά.

Ο αριθμός των υποθέσεων που κινήθηκαν μετά από πρωτοβουλία της Επιτροπής αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2006.

Το 2006, στον **τομέα της φορολογίας και των τελωνείων**, η κατάσταση είναι η ακόλουθη. Στον τομέα της φορολογίας, παρά τα θετικά αποτελέσματα της κοινοποίησης της μεταφοράς των οδηγιών και μια περισσότερο ενεργό πολιτική για τις παραβάσεις όσον αφορά τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντικός αριθμός ενδεχόμενων παραβάσεων στην εσωτερική νομοθεσία.

Η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την *άμεση φορολογία* αναπτύχθηκε ξανά, δημιουργώντας την ανάγκη παρακολούθησης από την Επιτροπή. Δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στις διασυνοριακές καταβολές μερισμάτων, και ιδίως στην παρακράτηση φόρων σε εξερχόμενα μερίσματα σε υποθέσεις, όπου τα μερίσματα που

καταβάλλονται σε διαμένοντες δεν φορολογούνται (διακριτική μεταχείριση και εμπόδια στις επενδύσεις).

Όσον αφορά την *έμμεση φορολογία*, η ενεργός πολιτική για τις παραβάσεις οδήγησε στη δημιουργία σχεδίου στο πλαίσιο της φορολόγησης αυτοκινήτων προκειμένου να ανιχνευθούν οι παραβάσεις και εάν χρειάζεται να κινηθούν οι σχετικές διαδικασίες κατά των κρατών μελών. Επιπλέον, ορισμένες διαδικασίες κινήθηκαν όσον αφορά την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, τη φορολογική μεταχείριση των ταχυδρομικών υπηρεσιών και επίσης αναλήφθηκε δράση κατά των κρατών μελών που επιβάλλουν ελάχιστες τιμές λιανικής πώλησης στα τσιγάρα.

Στην **ενέργεια και τις μεταφορές**, η αναλογία των υποθέσεων μη κοινοποίησης σε σύγκριση με άλλα είδη παράβασης (μη συμμόρφωση, μη ορθή εφαρμογή) μειώθηκε στο 35% των υποθέσεων. Αυτή η τάση μπορεί να εξηγηθεί από τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά των οδηγιών, που οδήγησαν σε μεγάλο αριθμό προειδοποιητικών αποστολών (91) και αιτιολογημένων γνωμών (53) οι οποίες απεστάλησαν σε υποθέσεις μη συμμόρφωσης.

Στον τομέα της ενέργειας, εξετάστηκε η ορθή εφαρμογή των δύο οδηγιών του 2003 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου που είναι θεμελιώδεις για την απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου στην ΕΕ.

Η Επιτροπή επίσης ενίσχυσε τις προσπάθειές της κατά παραλείψεων σχετικά με τη συνθήκη Ευρατόμ με ενέργειες που αφορούν όχι μόνο την προστασία από τη ραδιενέργεια αλλά και άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τις πυρηνικές διασφαλίσεις, τις εξωτερικές δράσεις και το ρόλο του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ.

Όσον αφορά τις μεταφορές, εξετάστηκε η ορθή εφαρμογή της οδηγίας για την τιμολόγηση των οδικών μεταφορών και η μεταφορά της δεύτερης δέσμης οδηγιών για το σιδηροδρομικό τομέα. Στις αεροπορικές μεταφορές, η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει ένα κράτος μέλος στο Δικαστήριο για παράβαση τήρησης της κοινοτικής νομοθεσίας για τη θέσπιση εθνικής εποπτεύουσας αρχής στο πλαίσιο του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού. Όσον αφορά τη ναυτιλιακή ασφάλεια, θα συνεχιστεί η ανάληψη δράσης κατά κρατών μελών που δεν συμμορφώνονται με την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα και σχετικά με τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Τα κράτη μέλη που δεν είχαν μεταφέρει τις οδηγίες για το χρόνο εργασίας στις οδικές μεταφορές και την υποβολή εκθέσεων για τα σχετικά με την ασφάλεια συμβάντα στις αεροπορικές μεταφορές παραπέμφθηκαν στο Δικαστήριο.

Στον **τομέα του προσωπικού και της διοίκησης**, οι δύο διαδικασίες παράβασης που είχαν κινηθεί κατά κρατών μελών τέθηκαν στο αρχείο. Αφορούσαν την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και ιδίως τη δυνατότητα του προσωπικού να επιτύχει τη μεταφορά κεκτημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων στο καθεστώς της Κοινότητας.

Στον **τομέα του προϋπολογισμού,** η Επιτροπή παρακολούθησε όλες τις υποθέσεις όπου οι παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας συνεπάγονται μη ορθή ή καθυστερημένη πληρωμή των ιδίων πόρων και άλλων εσόδων, προσφεύγοντας στη δικαιοσύνη όπου η προκαταρκτική αλληλογραφία ή οι συζητήσεις στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ιδίων Πόρων δεν μπορούσαν να επιλύσουν το πρόβλημα.

Στον **τομέα των κοινοτικών στατιστικών** μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική η εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας το 2006 ενώ δεν κινήθηκαν νέες υποθέσεις παράβασης.

Στον τομέα της **διεύρυνσης**, μια υπόθεση σχετικά με τη μη ορθή εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης με την Τουρκία παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο για διακριτική μεταχείριση έναντι τούρκων εργαζομένων που επιθυμούσαν την παράταση των αδειών διαμονής τους.